No. 1. ANNO 1849. **ARNHEMSCHE COURANT.** Dingsdag 1 Januari.

Uithoofde van den Nieuwjaarsdag wordt er aanstaanden Woensdag geene Courant uitgegeven.

1849.

Gelijk 1848 voor Europa het jaar der revolutie was, zoo is 1849 dat der reactie geweest. De hervormingen door geweld en overmagt afgeperst, werden door geweld en overmagt teruggenomen. De barricaden-hervorming hing hare tegenstanders aan de lantaarn, het bajonetten-conservatisme schoot de hare dood. Van weêrszijden zag men onmagt, te-leur-stelling, zwakheid en fouten. Te vergeefs zocht men in den chaos der elkander bekampende elementen, naar een leidend beginsel of eene bezielende overtuiging. Noch bij de regeringen, noch bij de volken vond men een klaar begrip van hetgeen te doen stond. De regeringen klampten zich angstig vast aan vormen en instellingen, die haar geenerlei steun konden geven, omdat men alle vertrouwen op die vormen en instellingen verloren had. De volken deden denzelfden misslag in tegen overgestelden zin. Met eene soort van ziekelijke trek wierpen zij zich begeerig op zekere geliefkoosde vormen en inrigtingen, die zij als panaceeën voor alle wezenlijke of ingebeelde kwalen van staten en maatschappijen ophemelden. Het natuurlijk gevolg bleef niet lang uit. Wanneer men van eenen vorm van regering — zelfs van den voor de omstandigheden besten en geschiktsten vorm — eischt, wat geen vorm geven kan, wanneer men van eene enkele verandering van inrigting van het politiek huishouden, van eene wijziging der staatsmagten vordert, dat al wat verkeerd of gebrekkig is, weggenomen of hersteld worde, bereidt men zich niets dan te-leur-stelling voor. Die met eenen afgod dweept is op weg eenen scepticus en ongeloovige te worden; zoodra de vlaag voorbij is, houdt men niets dan de doode pop over.

Frankrijk geeft een waarschuwend voorbeeld van de gevolgen van revolutiën, zonder leidend beginsel en zonder eene alles bezielende en alles doordringende overtuiging. Frankrijk heeft, ten koste van millioenen gelds en stroomen bloeds, haren constitutioneelen regeringsvorm verwisseld tegen eene republikeinsche bastaard-regering, waarin men eene bonte en verwarde mengeling van alle regimes vindt, waaronder Frankrijk geleefd heeft; eene encyclopedie van regerings-elementen die, steeds met elkander in strijd, vermogend genoeg zijn alle nieuwe organisatie te stuiten, en te magteloos om één van allen tot element van organisatie te dienen. Napoleontisch despotisme gaat arm in arm met democratische volks-heerschappij, om zich, naarmate van den loop der zaken, te vereenigen met of strijd te voeren tegen de nog vastgewortelde fragmenten van het goddelijk regt der Koningen of der constitutioneele monarchie, terwijl boven alles uit, de apostelen van het socialisme en communisme de onfeilbaarheid en het alleen-zaligmakende hunner leerstellingen verkondigen, die elkander steeds tegenspreken en omverwerpen. Frankrijk heeft geene enkele vrucht van zijne omwenteling geplukt; de republiek heeft niet ééne harer beloften gehouden, niet éénen wensch verhoord, niet ééne begeerte vervuld. Het toover-formulier *vrijheid*, *gelijkheid*, ***broederschap*** is magteloos geweest in de handen der bezweerders. Het orakel heeft gezwegen; de afgod is stom gebleven.

Frankrijk is noch uit een politisch, noch uit een maatschappelijk oogpunt vooruitgegaan. Frankrijk is, onder het presidentschap LODEWIJK NAPOLEON, niets vrijer en niets welvarender, dan het onder het Koningschap LODEWIJK PHILIPS was. Frankrijk heeft zich onder zijne republiek aan zulke harde en gestrenge maatregelen moeten onderwerpen, als het, onder zijne laatste Koningen, nog niet ondervonden had. De belangstelling in het staatsburgerregt die, onder de streng behoudende en alle uitbreiding van politische regten angstvallig tegenhoudende politiek der laatste regeringsjaren van LODEWIJK PHILIPS, allerwege ontstond en in de onthouding telkens nieuwe prikkels en nieuw voedsel vond — is door de stelsellooze en buitensporige algemeenmaking der februari-omwentelaars, zoo goed als uitgedoofd. De belangstelling is verdronken in die plotselinge overstrooming van regten en bevoegdheden, voor welke het algemeen geenszins rijp, noch er op voorbereid was. Politische regten te grabbelen te werpen aan een volk, welks politische opvoeding nog niet voltooid is, dat de waarde van dit zonder arbeid verkregen geschenk niet kent, — is het werk van een dwaas. Waar het besef van de behoefte aan het regt nog niet tot eene diepgewortelde, onwrikbare overtuiging is geworden, is de algemeen-making van dat regt, ook aan hen die er de waarde niet van beseffen en er het gebruik niet van kennen, eene nationale ramp, omdat het de gezonde ontwikkeling van het politisch leven geweldddadig stuit en voor lang — zoo niet voor altijd — onmogelijk maakt. Even gelijk men den burger geene burgerlijke regten en bevoegdheden toekent, alvorens hij genoegzaam ontwikkeld en zijne opvoeding zoo verre voltooid is, dat hij met kennis van zaken, met oordeel des onderscheids, van zijn regt en zijne bevoegdheid weet gebruik te maken, evenzoo behoort men dit ook met zijne politieke regten te doen. Hij heeft geene aanspraak op politisch regt en politische bevoegdheid, alvorens hij met kennis van zaken en oordeel des onderscheids van dat regt en die bevoegdheid gebruik weet te maken. Wat deden Frankrijk's februari-mannen? Uit eene laffe najaging van populariteit prostitueerden zij het hoogste regt van staatsburgerschap — het regt van verkiezing der vertegenwoordiging en van het hoofd van het uitvoerend bewind — aan de gansche massa des volks, die voor deze gewigtige magts-oefening noch berekend, noch zelfs er verlangend naar was. Het gevolg was dat een regt, dat nooit anders dan met verstand en belangstelling moet uitgeoefend worden, als een wapen voor hartstogt en partijzucht misbruikt en, bij het grootste gedeelte, als een ongewaardeerd, nutteloos en noodeloos geschenk ongebruikt gelaten werd. En dit is het ergste van alles. Hartstogt en partijzucht zullen het staatsburgerregt niet zoo veel ontzenuwen en in discrediet brengen als de onverschilligheid, die er niet naar omziet of het voor allen invloed ten beste geeft voor elk, die het een bod waardig keurt, veil heeft. Onverschilligheid voor politische regten werkt doodend op den geheelen staat. De belangstelling in het regt, dat men met honderd duizend die er geen belang in stellen, gemeen heeft, verdooft. Een kiezer die niet om zijn regt geeft, is slechts een stap verwijderd van eenen kiezer die zijne stem verkoopt, en wat wordt, — wanneer dit de algemeene regel is — het kiesregt anders dan eene reusachtige markt van stemmen-koop en verkoop? Is het te verwonderen dat, onder zulk een regime, Frankrijk steeds dobbert tusschen willekeur en regeringloosheid?

Wat kan men anders dan onstandvastigheid en inconsequentie, dan weifeling en onzekerheid verwachten van eene regering, niet steunende op de medewerking van eenen verstandigen, zich zijner eigene meening bewusten volkswil, maar afhankelijk van de grillige en veranderlijke, elken indruk des oogenbliks, des toevals of der kuiperij, zonder nadenken of redenering, volgende massa? Wee het land, waar niet nationale overtuiging, maar de vlottende ingevingen der numerieke meerderheid de schaal doen overslaan.

Zoo de Fransche revolutie eene misgeboorte was, de Duitsche bleek eene onvoldragen vrucht te zijn. Duitschland bleef half in zijne omwenteling steken. Nadat men een Duitsch parlement, eene Duitsche vlag en eene Duitsche vloot geïmproviseerd had, wist men het vervolg niet meer. Vol vertrouwen op zijn model, was Duitschland met ijver begonnen de Fransche februari-revolutie in het Duitsch te vertalen, maar het was vrij natuurlijk dat, wat in het oorspronkelijk reeds zoo tegen viel, in de vertaling nog minder opgang maakte. Daarenboven had Frankrijk één voordeel boven Duitschland: Frankrijk was eene wezenlijkheid, Duitschland eene fictie; Frankrijk had een feitelijk, Duitschland slechts een ingebeeld bestaan; Frankrijk is een zien-, voel- en tast-baar rijk, terwijl het »Duitsche Rijk" niets is dan eene eerwaardige overlevering uit den tijd van KAREL DEN GROOTEN. In Frankrijk maakte men instellingen voor het land dat men had; in Duitschland maakte men instellingen voor een land, dat nog geboren moet worden. Het Parlement, de vlag en de vloot waren er, maar om Parlement, vlag en vloot te gebruiken, moest men eerst een Duitschland maken. De Duitsche regeringen *reageerden* met even weinig takt en talent, als de Duitsche volken *gerevolutioneerd* hadden. Kogel en lood zijn argumenten waartegen men zwijgt, maar zij overtuigen niet. Het schijnt dat Duitschland nog reactie noodig heeft om voor revolutie te rijpen. De Duitsche regeringen zijn dan ook ijverig in de weer de elementen der omwenteling tot eenheid van doel en werking zamen te persen.

De Italiaansche en Hongaarsche bewegingen zijn ten minste evenzeer *bevrijdings*-oorlogen, als *vrijheids*-oorlogen geweest. Zij nemen echter te regt ook hunne plaats in het overzigt der beroeringen van Europa in 1848 en 1849 in. Ook hier was de grondslag revolutie en de uitkomst reactie. Maar zoo ooit revolutie regtmatig was, het was hier, waar zij de hefboom was tot uitroeijing van verouderde en ingekankerde misbruiken en tot het verbreken der boeijen van vertrapte en onderdrukte nationaliteiten. En zoo ooit reactie zich in hare hatelijkste en afzigtelijkste gedaante toonde, het was hier, waar brutaal geweld overmoedig den overwonnen en weerloozen vijand in koelen bloede en zonder noodzaak moordde,

Ook Nederland bleef zoo min aan het revolutie-jaar 1848, als aan het reactie-jaar 1849 vreemd. Door eenen inconstitutioneelen sprong moest men op den constitutioneelen weg geraken. Ongeschikte hoofden dreigden haar weder van den weg af, op het oude legitime spoor te leiden, en ook hier moest men duchten, even als in Duitschland, halverwege te blijven zitten, totdat de reactie zich met de taak belastte, alles weder zooveel mogelijk in zijn geheel te brengen, zoo als het geweest was. Gelukkig begreep de vertegenwoordiging hare taak beter en verpligtte zij de afdwalende gidsen op den weg terug te keeren, of het gids-beroep vaarwel te zeggen. De schok der revolutie was voor ons slechts flaauw en de reactie — de terugstoot van den schok — kon, om diezelfde redenen, slechts gering zijn. Nederland is vooruitgegaan: in politisch zelfvertrouwen, in politische ontwikkeling, in politisch verstand. De dolende gidsen zijn verwijderd; de baan der constitutioneele regering ligt voor ons. Laat ons hopen, laat ons allen onze krachten inspannen, dat het jaar 1850 niet voor ons voorbij zal gaan, zonder dat wij een aanmerkelijk eind op die baan zijn vooruitgegaan.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *26 dec.* De vrijzinnige voornemens der Nederlandsche regering, om op het voorbeeld van Engeland, de tot dusverre bestaan hebbende beperking ten aanzien van den vreemden handel en de scheepvaart af te schaffen, hebben hier zoowel als elders in Duitschland, een buitengewoon gunstigen indruk gemaakt. In onze politieke kringen hoort men dan ook luide den wensch uiten, dat de Rijnoeverstaten alsnu mede van hunne zijde het noodige mogen doen, ter opheffing der voor den handel en de scheepvaart zoo beleimmerende doorvoerregten. Met genoegen bemerken wij, dat dit gevoelen reeds in de Duitsche drukpers veld wint, en eenige voorname organen derzelve zich verklaren ten gunste van dezen maatregel van reciprociteit. Bij de weinige verbreiding der Nederlandsche dagbladen in Duitschland, waar de bedoelingen der Nederlandsche regering doorgaans miskend, of althans in een valsch daglicht gesteld worden, is het zeer te beklagen, dat zij over geen eigen orgaan aldaar kan beschikken, ter bestrijding van de vooroordeelen, die tegen Nederland bestaan, tot niet gering nadeel van deszelfs handelsbelangen. Men moet langeren tijd in Duitschland geleefd hebben, om zich een juist denkbeeld te kunnen vormen van deze vijandelijke stemming, die tot ergenis van elk regtgeaard Nederlander, een zeer bereidwilligen tolk in de Duitsche drukpers vindt. (*N. R. C.*)

Frankfort, *27 dec.* Te Erfurt begint men er nu zeer sterk aan te twijfelen, of het door den raad van bestuur van het Berlijnsche afzonderlijke verbond, uitgeschrevene Pruisisch-Duitsche Parlement aldaar zal te zamen komen. Men moet reeds een middel gevonden hebben, om de bijeenroeping van dit Parlement, hetwelk tegen het einde van februari zoude vergaderen, tot aan de maand april te verschuiven, namelijk dit, dat de Augustijner kerk te Erfurt, welke door de Berlijnsche commissie tot zittings-lokaal van het volkshuis was aangewezen, en buiten welke geene geschikte lokaliteit daartoe voorhanden is, zoo bouwvallig was, dat aan eene herstelling derzelve voor het einde van april niet te denken valt.

— Uit de Pruisische Rijnprovincie wordt geschreven, dat de onlangs gemelde ligting van troepen ter versterking des Pruisischen legers, reeds een aanvang heeft genomen en zelfs met volle strengheid, naardien ieder, die niet geheel ongeschikt is, voor de dienst wordt opgeschreven. Verscheiden afdeelingen zijn reeds tegen den 29sten opgeroepen. Deze versterking des legers moet in de eerste plaats daarom geschieden, dat men de gehuwde manschap der landweer wenscht te ontslaan, zonder de effectieve sterkte der armee te verminderen.

— Eene deputatie van den senaat onzer vrije stad heeft gisteren aan den Aartshertog *Johann van Oostenrijk* eene ter zijner eere geslagen medalje aangeboden en ontving van denzelven de vergunning om zijne beeldtenis te doen vervaardigen, welke hem zoude voorstellen op het oogenblik van het overnemen der waardigheid van rijksbestuurder en in de keizerszaal geplaatst worden. Morgen zal aan den Aartshertog *Johann* het afscheidsadres van Frankforts burgerij worden ter hand gesteld. Gisteren ontving hij het korps officieren van al de hier liggende troepen tot het nemen van hun afscheid van Z. Keizerl. H. Heden is groot diné bij hoogstden zelven, waarop de bonds commissarissen, de leden van het corps diplomatique en de leden van den senaat genoodigd zijn. In den avond zal hem eene algemeene serenade bij fakkellicht worden gebragt.

BELGIE.

Brussel, *29 dec.* De zitting der Wetgevende Vergadering was gisteren van gering belang; de discussie liep over een wets-ontwerp betrekkelijk de mobile garde en er werd een amendement van den heer *Clary* aangenomen, bepalende, dat de ontbinding dier garde, welke tot 31 december 1849 moest duren, nog voor eene maand verlengd wordt. Daarna was aan de orde een wets-ontwerp, houdende aanvrage om een crediet van 432,320 francs tot het oprigten van een bataillon, onder den naam van *Algerijnsche jagers*, waarin een gedeelte der officieren en soldaten van de gewezen mobile garde zal worden opgenomen. De commissie van onderzoek stelde den naam van *Parijsche jagers* voor. Dit werd goedgekeurd, doch nu verklaarde de minister van Oorlog dat de regering met het aldus geamendeerde ontwerp geen genoegen kon nemen. De Vergadering stemde toen over al de volgende artikelen bij elkander en verwierp die met 494 tegen 115 stemmen. Daarna werd de Veradering opgeheven.

Heden was in de Wetgevende Vergadering aan de orde, de discussie over het wets-ontwerp, houdende aanvrage om een buitengewoon crediet tot betaling van het, bij wijze van voorschot aan Montevideo verleende subsidie, over 1849. Men zal zich herinneren, dat *Oribe*, oud-president der Orientijnsche republiek, eenige jaren geleden zijn ontslag inleverde, hetwelk door de Wetgevende Vergadering dier republiek werd aangenomen; hij kreeg echter kort daarop berouw van dien stap en wilde het gezag weder in handen nemen; doch men antwoordde hem, dat hij zijn ontslag gegeven had en dit aangenomen was, zoodat deze zaak was afgeloopen; toen verbond *Oribe* zich met *Rosas*, den president der Argentijnsche republiek, te Buenos-Ayres, en sloeg het beleg voor Montevideo, de hoofdstad der Orientijnsche. Sedert tien jaren voert de vereenigde Fransche en Engelsche diplomatie onderhandelingen om dat geschil bij te leggen, doch zonder tot eenige uitkomst te leiden. Wel zijn verscheidene overeenkomsten met *Rosas* geteekend, waarbij de onafhankelijkheid van Montevideo werd vastgesteld; maar geregeld heeft hij die geschonden. Thans is de quaestie, of Frankrijk deszelfs handels belangen nog verder zal laten dwarsboomen door den dictator van Buenos-Ayres, en of zij de in die streken gevestigde Franschen zal overlaten aan de wraakoefening van *Rosas* en *Oribe*, want die Franschen behooren onder de heldhaftigste verdedigers der Orientijnsche republiek tegen de aanvallen der Argentijnen.

De heer *Larrabure* nam het eerst het woord en sprak tegen het ontwerp; de Plata-quaestie heeft aan Frankrijk reeds 45 millioen francs gekost; bovendien telt Buenos-Ayres 110,000 en Montevideo slechts 40,000 inwoners, en dus is eerstgenoemde plaats, ook uithoofde van den meer aanzienlijken handel, van verreweg het meeste gewigt en moet het Frankrijks belang zijn, op een goeden voet met *Rosas* te blijven. Wat men verhaalt van de wreedheid van *Rosas*, verklaarde spreker voor laster; hij ontwikkelde eene volkomen verdediging van het karakter van den dictator. De admiraal *Lainé* sprak in geheel tegenovergestelden geest, en betoogde dat *Rosas* doel is, allen vreemden invloed uit de Plata-staten te verwijderen; zoo men in 1846, toen Engeland zich geheel en al met dit vraagstuk bemoeide, 4000 of 6000 man had gezonden, dan ware het gemakkelijk geweest, de onafhankelijkheid van Montevideo te proclameren en te handhaven. Zelfs thans nog zou dit resultaat te verkrijgen zijn, zonder de reusachtige krachts-inspanning die sommigen daartoe noodig rekenen; maar dan ook moet er snel en met kracht gehandeld worden. Dit is het eenige middel om de moeijelijkheden op te lossen. De heer *Jules de Lasteyrie* berekende de onkosten, welke het zenden van 6 à 8000 man naar de Plata rivier zou veroorzaken, op 15 of 18 millioen francs. Nu moet men, zijns oordeels, eene expeditie zenden of zich geheel terugtrekken; maar de vroegere halve maatregelen keurt hij sterk af. Zoo er tot eene expeditie besloten wordt, wil hij dat die van overwegende kracht zij. De heer *Collas* drong ten sterkste aan, dat hiertoe besloten zou worden; hij achtte het eene schande voor Frankrijk, zoo hetzelve thans van de interventie afzag.

De Italiaansche bladen behelzen weinig belangrijks. De berigten uit Rome spreken op eene bepaalde wijze van het sluiten der Pauselijke leening met het huis *Fould*. Deze leening is ten beloope van 40 millioen frs.

Nopens den terugkeer van den Paus verneemt men nu weder, dat hij voornemens is te Portici te blijven, tot dat de generaal *Baraguay d'Hilliers* het antwoord heeft ontvangen op de mededeelingen, door hem na zijn onderhoud met den Paus aan de Fransche regering gedaan. De Paus moet overigens niets liever dan zijne goede verstandhouding met Frankrijk beoogen.

De spoorweg-maatschappij van Bolnogna heeft een vertegenwoordiger naar Rome gezonden, om met de regering over eenen spoorweg van Bologna naar Ancona te onderhandelen.

Te Turijn ging men in de kamer met het onderzoek der geloofsbrieven voort; de zitting van den 23sten was geheel daaraan gewijd.

Men sprak te Turijn van eene geforceerde leening van 90 millioen frs., welke in de Oostenrijksch-Sardinische staten zoude geheven worden

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *30 dec.* Bij besluit van den 28sten december jl., no. 44, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, met intrekking der bij besluit van den 31sten october jl., no. 77, gedane benoeming van den heer *A. A. Donders*, buitengewoon hoogleeraar in de geneeskundige faculteit aan de hoogeschool te Utrecht, tot gewoon hoogleeraar in dezelfde faculteit aan de hoogeschool te Groningen, tot deze laatste betrekking te benoemen, den heer *J. Rissink Jansen*, med. dr., officier van gezondheid der 2de klasse bij de landmagt.

Arnhem, *29 dec.* Daar er heden avond te 9 ure veel ijs den Rijn afkwam, maakte men aanstalten om de schipbrug in te nemen. Een vak, waarvan de ketting brak, dreef, met den daarop zich bevindenden brugbaas en vier arbeiders de rivier af, en kwam op eene plaats, een uur beneden de stad, teregt. De vijf personen die tegen wil en dank medegevoerd werden, kwamen den volgenden morgen te 3 ure behouden te huis. Het vak zal bij vallend water worden afgebroken.

Arnhem, *31 dec.* Plaatsgebrek belette ons onderstaand Rapport, uitgebragt in de zitting der Provinciale Staten van Gelderland van 19 december ll., vroeger op te nemen.

RAPPORT *over de districts-commissarissen.*

EDEL GROOT ACHTBARE HEEREN!

Het behaagde UEd. Gr. Achtb., bij besluit van gisteren, in onze handen te stellen de door heeren Gedeputeerde Staten met den minister van Binnenlandsche Zaken gevoerde briefwisseling, ter zake van het door de regering genomen besluit om de districts commissarissen in deze provincie met 1 januari 1850 als rijks-ambtenaren op te heffen, en dien ten gevolge hunne tractementen niet meer op de algemeene staats-begrooting te brengen, en aan ons op te dragen UEd. Gr. Achtb. te dienen van rapport op de vraag, of er termen zijn, om van af 1 januari 1850 de districts-commissarissen in deze provincie, welke alsdan zullen ophouden rijks-ambtenaren te wezen, ten koste van de provincie te behouden.

Alvorens meer bepaaldelijk deze vraag te beantwoorden, zij het ons vergund, het bovengemeld besluit der regering aan de bepalingen der bestaande grondwet te toetsen.

Indien toch de grondwet eene waarheid zal wezen, zal het wel boven allen twijfel verheven zijn, dat zij zoowel voor de lager geplaatste collegiën en ambtenaren, als voor hen die aan het roer van staat zich bevind[illegible] zelfs geene, hoezeer ook anders lofwaardige zucht tot bezuiniging van 's rijks uitgaven, tot voorwendsel mag verstrekken, om zich aan hare gebiedende voorschriften te onttrekken.

Dit onderzoek heeft ons tot de volgende beschouwingen geleid.

In art 1 der additionele artikelen der grondwet lezen wij:

Alle bestaande autoriteiten blijven voortduren tot dat zij door anderen, volgens deze grondwet, zijn vervangen.

en in art. 3.

Alle op het oogenblik der afkondiging van de veranderingen in de grondwet verbindende wetten, reglementen en besluiten worden gehandhaafd, tot dat zij achtervolgens door andere worden vervangen.

In het 11de hoofdstuk, art. 126 van het reglement op het bestuur ten platten lande, in de provincie *Gelderland*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 23 juli 1825, no. 132, wordt bepaald, dat er, ten einde onder den gouverneur en de staten het opper-

toezigt te houden over de uitvoering der algemeene en plaatselijke verordeningen en over de administratie der gemeenten in het algemeen, binnen elk district, waaruit de provincie bestaan zal, een districts-commissaris zal werkzaam zijn, die door den Koning zal worden benoemd onder de verdere, bij dat artikel omschrevene, bevoegdheid en verpligtingen. Krachtens deze bepaling, zijn tot dus verre de districts-commissarissen als rijks-ambtenaren beschouwd en op de algemeene staatsbegrooting uitgetrokken. Als het nu vast staat, dat dit reglement verbindend was op het oogenblik der afkondiging van de laatste veranderingen in de grondwet (hetgeen aan geenen twijfel onderhevig is), dan is het even zeker, dat, volgens het boven aangehaalde art. 3 der additionele artikelen, dit reglement *moet worden gehandhaafd* tot dat het door een *ander wordt vervangen.* Die grondwettige vervanging heeft tot dusverre niet plaats gehad, en derhalve zal, onzes oordeels, het reglement op het bestuur ten platten lande in deze provincie, eerst grondwettig ophouden verbindend te zijn, wanneer de wet, waarvan in art. 138 der grondwet gesproken wordt, zal zijn ingevoerd.

Heeft nu het meergemeld reglement niet opgehouden van verbindende kracht te zijn, dan kan de regering ook niet het 11de hoofdstuk over de districts-commissarissen daaruit ligten en zich aan de op haar rustende verpligting onttrekken om de kosten voor die ambtenaren op de staatsbegrooting uit te trekken. De vergunning om, des noodig oordeelende, die ambtenaren voor rekening der provincie te behouden, moge al van eenige ongehoudene welwillendheid der regering getuigen, nimmer zal zij hare handelwijs ten deze van den blaam van onwettigheid kunnen zuiveren, die wij op de boven ontwikkelde gronden gemeend hebben op haar te moeten werpen. En ten bewijze dat ons boven ontwikkeld gevoelen ook door andere bevoegde regters gedeeld wordt, zij het ons vergund, UEd. Gr. Achtb. te verwijzen naar het met lof bekende werk van den hoogleeraar THORBECKE. Aanteekening op de grondwet, 2de deel, 2de uitgaaf, waar, op art. 152, pag. 119, met zoo vele woorden gezegd wordt: »*Districts-commissarissen, eens bij een Reglement ingesteld, kunnen* »*niet dan door grondwettige verandering van het* »*Reglement worden afgeschaft.*"

En nu bewere men niet, dat de staatsbegrooting, bij eene wet vastgesteld zijnde, door de niet-vermelding der districts-commissarissen, *tacite* geacht moet worden die ambtenaren te hebben afgeschaft en de bij de grondwet gewilde vervanging te hebben daargesteld. Die bewering zou in strijd zijn zoowel met de uitdrukkelijke bewoordingen van art. 3 der additioneele artikelen, als met gezonde regtsbegrippen.

Eerbied voor de grondwet tot zelfs hare additioneele artikelen ingesloten, heeft ons genoopt, dit afkeurend oordeel over het besluit der regering uit te brengen.

Wij noodigen UEd. Gr. Achtb. daarom uit, door de aanneming dezer motiven, daaraan het zegel uwer goedkeuring te hechten, en alle verantwoordelijkheid dier ongrondwettige handelwijs van zich af te werpen.

Alsnu overgaande tot de beantwoording der vraag, in hoeverre er termen bestaan, om na 1o. januari 1850, de districts-commissarissen voor provinciale rekening aan te houden, veroorloven wij ons UEd. Gr. Achtb. te doen opmerken, dat er, naar ons oordeel, slechts sprake kan zijn van eene *voorloopige* aanhouding, een maatregel van geheel *tijdelijken aard*, omdat wij meenen, dat niet alleen de bevoegdheid dezer vergadering, zoo als zij thans is zamengesteld, op zijn minst genomen, twijfelachtig mag worden genoemd, om zich de beoordeeling en beslissing over het wenschelijke en noodzakelijke van het voortdurend bestaan der districts-commissarissen in deze provincie aan te trekken, maar ook omdat de eerlang verwacht wordende wettelijke bepalingen op het beheer der gemeenten, die beraadslaging waarschijnlijk nutteloos zou maken.

De vraag, welke wij ons ter beantwoording voor stellen, wordt daardoor zeer eenvoudig; — zijn er termen om de districts-commissarissen voor het jaar 1850, tot dat de verwacht wordende wet op de gemeentebesturen zal zijn ingevoerd, voor rekening der provincie te behouden?

Eenstemmig heeft uwe commissie gemeend die vraag toestemmend te beantwoorden.

Zij heeft de eer als grond dier toestemming het volgende aan te voeren:

De instelling der districts-commissarissen, vroeger onder den naam van hoofd-schouten bekend, is op dit oogenblik zoo zeer in onze provinciale administratie ingeweven, dat het, op zijn minst genomen, eene gevaarlijke proefneming mag geacht worden, hare plotselinge opheffing lijdelijk aan te zien, voor dat er tijd en gelegenheid geweest is, om de meest geschikte middelen te beramen ten einde de verwikkelingen, die uit die opheffing op dezen oogenblik zouden kunnen voortspruiten, voor te komen of onschadelijk te maken.

Die opheffing zou daarenboven verschillende bepalingen onuitvoerlijk maken, zoowel van het *Provinciaal Reglement op het bestuur ten platten lande* als dat op het *beheer en onderhoud der buurtwegen.*

Wij verwijzen hier, onder meerderen, wat het eerstgemelde Reglement betreft, naar art. 97, volgens hetwelk de gemeente-besturen *verpligt zijn* door tusschenkomst van de districts commissarissen met den gouverneur of de staten te corresponderen. — Wat betreft het *Reglement op de buurtwegen* bepalen wij ons tot de aanhaling der artt. 74, 75, 77, 78 en 79, bij welke de hoofd schouten, en de hen opgevolgde districts-commissarissen de schouwen over de buurtwegen zijn opgedragen. — Wie zal, na de opheffing der districts-commissarissen die schouwen voeren? Ook dit Reglement heeft een grondwettig bestaan, en daarin mag geene verandering gemaakt worden, dan op grondwettige wijze.

En dat het voeren dezer schouwen geene ligt te ontberen overtolligheid is, zal ieder van UEd. Gr. Achtb. gereedelijk instemmen, die weet hoeveel zorg er toe vereischt wordt, om de zoo belangrijke communicatiën op het platte land in dragelijken staat te houden, en hoezeer een wakend oog over dezelve noodig is.

Wij zouden vermeenen misbruik te maken van de aandacht van UEd. Gr. Achtb., indien wij al de gevallen wilden opnoemen, waarin de medewerking van de districts-commissarissen gevorderd wordt, en waarin dezelve zonder op den geregelden loop der administratie nadeelig te werken, *voor het oogenblik* niet kan gemist worden.

Genoeg zij het aangevoerde om UEd. Gr. Achtb. te overtuigen dat deze ambtenaren, geenszins als artikelen van weelde te beschouwen zijn, die veilig kunnen gemist worden, maar dat dan aanblijven, *voor het oogenblik* in het belang van de provinciale administratie gevorderd wordt, terwijl eindelijk het geldelijk bezwaar, hieruit voor de provincie voortspruitende, bij den gunstigen staat der provinciale fondsen, als gering mag worden beschouwd, omdat hetzelve, in ieder geval slechts voor een jaar zal drukken.

Op alle welke gronden wij de eer hebben UEd. Gr. Achtb. voor te stellen:

1o. HEd. Gr. Achtb. Gedeputeerde Staten op te dragen, om zich, namens deze vergadering, aan de beide Kamers der Staten-Generaal te wenden, met een eerbiedig adres, ten einde, op de boven ontwikkelde gronden, zich te beklagen over het door de regering, in strijd met artikel 8 der additioneele artikelen der grondwet, genomen besluit.

2o. Om, voor het onverhoopte geval, dat de regering mogt blijven volharden in haar besluit ter opheffing der districts-commissarissen als rijks-ambtenaren met 1o. januari 1850, die ambtenaren van af dat tijdstip, op den bestaanden voet voor provinciale rekening te behouden voor het jaar 1850, tot dat de wet op de gemeente-besturen zal zijn ingevoerd.

3o. Dientengevolge op het 3de hoofdstuk, 1ste afdeeling der uitgaven voor Binnenlandsche Zaken op de Provinciale Begrooting voor het jaar 1850 uit te trekken de som van ƒ9550, door de districts-commissarissen genoten wordende, en in de kolom van inlichtingen, die som volgenderwijze te vermelden:

Kosten der districts-commissarissen.

Veluwe.		
Tractement	ƒ1733.34	
Abonnement	» 866.66	
		ƒ2600
Zutphen.		
Tractement	ƒ1300.00	
Abonnement	» 650.00	
		» 1950
Doesborgh en Zevenaar.		
Tractement	ƒ 733.34	
Abonnement	» 366 66	
		» 1100
Nijmegen.		
Tractement	ƒ1300.00	
Abonnement	» 650.00	
		» 1950
Beneden-Districten.		
Tractement	» 1300.00	
Abonnement	» 650.00	
		» 1950
		ƒ9550

4o. Heeren Gedeputeerde Staten de uitvoering van dit besluit, en het vragen der Koninklijke goedkeuring op te dragen.

Aldus, onder submissie der gewone goedkeuring, gerapporteerd ter vergadering der Provinciale Staten van Gelderland, den 19den december 1849.

(Geteekend) L. C. J. VAN NISPEN.
W. VAN LIJNDEN.
E. L. VAN VOORST.
G. A. DE MEESTER.
J. L. UMBGROVE.
S. ROES.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van zaturdag, 29 december.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de ontwerpen der staatsbegrooting voor 1850, en wel het eerst over hoofdstuk IX A., *Nationale schuld. De minister van Finantiën* acht het pligt, bij deze gelegenheid een verzuim te herstellen, waaraan hij zich gisteren heeft schuldig gemaakt. Een geacht lid uit Zuid-Holland heeft, namelijk, toen gesproken van het te-kort over den jare 1848, ten bedrage van 9 millioen. De minister kan echter nu reeds met voldoende zekerheid mededeelen, dat er over het loopende jaar een batig slot zal bestaan van 6 millioen, ten gevolge waarvan het te-kort over 1848 als van zelve zal gereduceerd worden tot 3 millioen.

De heer *Gevers van Endegeest* betuigt zijn genoegen over deze verklaring. Zijne beschouwing over het te-kort van *negen* milioenen berust op de mededeelingen, door den minister van Finantiën, bij de aanbieding der begrooting gedaan. Waarschijnlijk is daarover bij de openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer gehandeld, doch het is onverklaarbaar, hoe bij de bestaande hulpmiddelen het bijblad tot de *Staats-Courant* in de mededeelingen van het verhandelde in die kamer, zoo ten achteren is. Hij vestigt de aandacht der regering op dit, zoo hij het noemt, moedwillig verzuim.

Daarna wordt het ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen.*

Over hoofdstuk IX *B.*, *Finantiën* heeft eene korte woordenwisseling plaats. In een antwoord op aanmerkingen door den heer *van Sasse van Ysselt* gemaakt, heeft de minister van Finantiën onder anderen te kennen gegeven dat hij volkomen het gevoelen deelt dat het wenschelijk is, om onafgebroken met den verkoop van domeinen voort te gaan. De minister kan echter niet toegeven dat het beheer der domeinen zoo verward zou zijn. En ten bewijze van het tegendeel brengt de minister bij, dat uit een staat der opbrengsten van 's lands domeinen gedurende de laatste 7 jaren blijkt, dat in 1842 de domeinen eene vaste inkomst hebben opgeleverd van ƒ189,000 en in 1848, ƒ193,000, niettegenstaande er in dien tusschentijd voor eene waarde van $2\frac{1}{4}$ millioenen aan domeinen was verkocht. Het moge alzoo eene waarheid zijn, dat het beheer van dit domein omslagtig is, die opgave bewijst ten minste dat het gemelde beheer behoorlijk zorgt voor 's lands belang. Hij voegde er bij, dat de provinciën Noord-Braband en Gelderland eigenlijk nog het meest in aanmerking komen, wat de domeinen aangaat; de overige provinciën kunnen daarbij wel buiten overweging worden gesteld.

Ook dit hoofdstuk IX B is daarop met algemeene stemmen *aangenomen.* Hoofdstuk X, *oorlog*, heeft tot langdurige beraadslagingen aanleiding gegeven, waaraan de heeren *Taets van Amerongen*, *van Nispen van Pannerden*, *van Verschuer*, *Cost Jordens*, *van Beeck Vollenhoven*, *Gevers van Endegeest* en *Hoffman* hebben deelgenomen.

De heer *Taets van Amerongen* heeft aangevangen met te verklaren, dat hij zich onthouden zou van uit te weiden over de zamenstelling van het kabinet. Alles zal afhangen van de daden van het ministerie. Hij zal die daden afwachten en daarvan zijne goed- of afkeuring doen afhangen. Even als vroeger zal hij steeds goedkeuren wat hem in het belang van het volk aannemelijk voorkomt. Hij heeft het hoofdstuk voor de Binnenlandsche Zaken afgestemd, omdat hij zich niet kan vereenigen met het stelsel der regering, nopens de districts-commissarissen en die afkeuring was zijnerzijds volstrekt aan geene andere oorzaken of bedoelingen toe te schrijven. Spreker, die zoowel hier te lande als in Oost Indië, bij het leger gediend heeft, treedt hierop in eene uitvoerige beschouwing over de behoefte, die ons land heeft, aan een goed georganiseerd leger. Wij moeten wel geen oorlog zoeken, maar toch in vredestijd op den oorlog bedacht zijn. Hij verlangt dat er een nationaal leger besta, dat is, dat er geene vreemdelingen meer worden aangenomen, en dat er geene bevordering bij keuze meer plaats hebbe. Hij meent ook, dat er in den laatsten tijd vele ondoelmatige bezuinigingen hebben plaats gehad. Hij keurt het voornemen des ministers, om een comité van defensie tot stand te brengen, zeer goed, en hij hoopt, dat gelijksoortig comité voor de artillerie zal worden gevestigd. Daardoor zou het welligt mogelijk wezen, groote bezuinigingen in te voeren. Spreker deelt uitvoerig zijne gedachten en beschouwingen mede over de organisatie die ons leger zou behooren te ondergaan, en op welke wijze het nog mogelijk wezen zou, doelmatige bezuinigingen in te voeren. Hij verlangt, onder anderen, dat men bij de infanterie sterke kaders hebben zou; dat daarbij de hooge rangen verminderd zullen worden en dat daarentegen het getal kapiteins zal worden vermeerderd. Het is pligt, zorg te dragen, dat er ervaren geneeskundigen bij het leger zijn. Hij hoopt, dat de regering zich dat korps zal aantrekken. Het is wenschelijk, dat even als vroeger, de officieren van gezondheid wederom bij de korpsen zullen worden geplaatst, waardoor zij beter bekend raken met de manschappen van het korps. Ten slotte beveelt hij de belangen van het leger ten sterkste aan de aandacht der regering aan, in het belang van Vorst en vaderland.

De heer *van Nispen van Pannerden*, brengt onderscheidene bedenkingen in het midden en zal tegen de voordragt stemmen. — Op dit hoofdstuk en dit departement valt nog veel te bezuinigen.

De heer *van Verschuer* heeft, wat de hoofdzaak aangaat, in gelijken geest gesproken, als de eerste spreker. Ook hij heeft de noodzakelijkheid betoogd van het behouden van een goed georganiseerd leger en het hooge belang geschetst dat er in gelegen is, om eenen goeden geest bij het leger te onderhouden. Hij vertrouwt dan dat ten dezen eene vaste organisatie tot stand zal komen. Ook hij juicht uit dien hoofde toe, dat er een comité van defensie zal worden gevestigd. Hij zou echter gaarne verlangen, dat aan het gemelde comité den naam gegeven wierd van raad van

volkswapening en landverdediging, en dat die raad behoorde gesteld te worden onder het toezigt van de ministers van Oorlog, Marine, Binnenlandsche Zaken en Koloniën; want door die vereenigde krachten moet de verdediging van het vaderland geregeld worden. Zoodanige raad kan voor de regering en voor de volksvertegenwoordiging van het grootste nut zijn. — Spreker behandelt in het breede de vraag, of het wenschelijk is inlandsche paarden voor ons leger te gebruiken. Hij beantwoordt die vraag toestemmend, zoowel uit een krijgskundig oogpunt als in het belang van den landbouw en de algemeene welvaart. Hij hoopt, dat men in dezen de nadeelen van het goedkoop niet zal ondervinden en het in tijden van gevaar niet in duurkoop zal veranderen.

De heer *Cost Jordens* heeft met genoegen gisteren vernomen, dat er een raad van defensie zal worden gevestigd. Hij hoopt dat daardoor éénheid en vastheid bij het leger zal worden verkregen, hetgeen men tot hiertoe daarbij heeft gemist. Die raad zal zich met het onderzoek naar het aan te nemen stelsel van defensie en van de te behouden vestingen bezig houden. Hij hoopt, dat daarbij alle gezigtspunten, waartoe het onderwerp aanleiding geeft, in het oog zullen worden gehouden.

De heer *van Beeck Vollenhoven* heeft bezwaren tegen de kostbaarheid van het materieel (niet van het personeel) der geneeskundige dienst.

De heer *Gevers van Endegeest* deelt in vele opzigten de gemaakte opmerkingen. Het leger moet zoo min mogelijk vreemdelingen bevatten. Hoogere rangen moeten zooveel doenlijk worden weggelaten en daarentegen het getal officieren van minderen rang worden vermeerderd. De staven kunnen worden ingekrompen. Ook hij acht het wenschelijk, dat men beproeve het leger geheel van inlandsche paarden te voorzien.

De *minister van Oorlog* zegt in het algemeen, dat hij gaarne alles doen wil, wat, behoudens het belang van het land, geschieden kan. Tengevolge van het verlangen naar bezuiniging, heeft hij dat stelsel ook op de werkplaatsen te Delft toegepast. Vele huisgezinnen zullen daarvan de nadeelige gevolgen daar ondervinden. Tot 1o. april zal hij de werklieden echter in dienst houden. Na dien tijd kunnen zij voor het artillerie-wezen niet meer werkzaam zijn. — De minister toont de noodzakelijkheid aan, om de artillerie in goeden staat te houden. Hij zal haar verheffen, zoo in deugdelijkheid als in talrijkheid, ten einde zij in evenredigheid gebragt worde met de behoefte van ons leger. Gewagende van den staat en de toekomstige inrigting van ons leger, zegt de minister, dat men niet uit het oog moet verliezen, dat, zelfs dan, wanneer men slechts eene defensive houding aanneemt, het leger toch offensief moet kunnen ageren. De minister toont het moeijelijke aan dat er in gelegen is, om bij de zoo zeer uiteenloopende wenschen over het aan te nemen stelsel van verdediging, tot eene bepaalde beslissing te geraken. Aan de eene zijde moet men voor een goed stelsel zorg dragen, het leger daarnaar inrigten, en aan den anderen kant verlangt men steeds bezuiniging. De minister geeft als zijn gevoelen op, dat de linie van Utrecht in den kortst mogelijken tijd in behoorlijken staat moet worden gebragt en de werken, die tot dat einde nog moeten worden uitgevoerd, behoorden te worden ondernomen. Wat de remonte aangaat, herinnert de minister, dat de trekpaarden alle uit het binnenland worden genomen, en dat men, wat de rijpaarden aangaat, men ook de voorkeur aan inlandsche paarden geeft; doch ook hier mag de zuinigheid niet vergeten worden. Ook hij acht het wenschelijk, dat ten gevolge van eene definitive organisatie van het leger, niet telken jare al de daartoe betrekking hebbende onderwerpen ter sprake worden gebragt.

Onderscheidene leden hebben den minister beantwoord. De minister heeft daarop verklaard, dat hij later op het vraagstuk der volkswapening bij de wetgeving zou terugkomen. De heer *Gevers* gaf zijn genoegen te kennen, dat de minister zich bereid verklaard had, om zoodanige organisatie bij de wet te doen regelen.

Door een der leden was het wenschelijke betoogd, om de instituten van Medemblik en Breda, waar dan ook, weder te vereenigen. De minister van Marine stemde gaarne toe, dat dit wenschelijk ware, doch hij durfde niet te verzekeren, dat hij daartoe zou overgaan. Hij zou het tot een punt van rijpe overweging maken, wat in het belang der jongelieden en van 's lands dienst behoort te worden gedaan.

Bij stemming is ook dit hoofdstuk *aangenomen* met 29 tegen 2 stemmen. (Tegen de heeren *van Sasse van Ysselt* en *van Nispen van Pannerden*.)

Ten aanzien van hoofdstuk XI (*Koloniën*) werden door de heeren *Sasse van Ysselt* en *Regout* eenige inlichtingen gevraagd en wenken gegeven.

De *minister van Koloniën* heeft verklaard, dat men het stelsel van uitbesteding van artikelen voor Indië, zooveel mogelijk zou uitbreiden. Hij deelde mede, dat de vuurwapenen voor Indië buiten 's lands worden vervaardigd, als te Luik de geweren en in Zweden de kanonnen, omdat men voor Indië de best mogelijke kwaliteit noodig heeft. Ten bewijze, dat het stelsel van uitbesteding zooveel mogelijk uitgebreid wordt, beroept de minister zich op eene aanbesteding van steenkolen, die in den laatsten tijd heeft plaats gehad. Het maakt bij de ministeriën van Oorlog en Koloniën een onderwerp van overweging uit, of de wapenfabrijk in Maastricht voortaan in de behoefte van Indië zal kunnen voorzien. Reeds is een aantal van 2000 geweren daar besteld. De minister acht het pligt de inlandsche nijverheid voor te staan, doch de ondervinding heeft vroeger geleerd, dat de geweren binnen 's lands vervaardigd, duur zijn te staan gekomen. Men moet dan ook hier verig wezen, om af te wijken van dien weg, die tot hiertoe goede ... heeft opgeleverd. Ook het departement van Koloniën zal niet verzuimen, om zoo veel mogelijk bezuiniging in de bestellingen voor Indië te betrachten.

Bij stemming is het hoofdstuk met *algemeene stemmen aangenomen.*

Ook hoofdstuk XII (*onvoorziene uitgaven*) is zonder beraadslaging met *algemeene* stemmen *aangenomen.*

Ten opzigte van het ontwerp, houdende de *middelen tot bestrijding der staatsuitgaven voor 1850*, hebben de heeren *Beerenbroek*, *van Sasse van Ysselt*, *Hoffman*, *van Beeck Vollenhoven*, *de Rijck* en *van Nispen van Pannerden*, het woord gevoerd.

De *minister van Finantiën* heeft het vertrouwen kenbaar gemaakt dat, nu al de staatsuitgaven waren ingewilligd, ook de middelen zouden worden toegewezen. De regering heeft toch tot hiertoe de gelegenheid niet gehad, om een nieuw of gewijzigd belastingstelsel voor te dragen, met welk belangrijk onderwerp zij zich onverwijld zal bezig houden. Hij heeft in de Tweede Kamer dienaangaande wel eenige denkbeelden ontwikkeld, die echter niet als grondslagen voor het aan te nemen stelsel kunnen worden beschouwd. Wat den accijns op de suiker aangaat, men moet zich geene overdrevene denkbeelden voorstellen van de winsten, die de raffinaderijen van de toegekende premiën trekken. Hij heeft echter de overtuiging, dat het mogelijk is, dit middel meer productief voor de schatkist te maken en zal derhalve dit onderwerp nader bij de wetgeving in behandeling brengen. Ook de accijnsen op de zeep en het zout zullen in overweging worden genomen. Tegen het leggen van een accijns op den kunstwijn, bestaan groote bezwaren. Hij kan niet toegeven, dat de landbouw door het accijnsstelsel zoo zwaar gedrukt wordt als men het wel voorstelt. In 1848 is er door den landbouw uitgevoerd voor eene waarde van 37 à 38 millioen, hetgeen toch niet aanduidt, dat de landbouw zoo zwaar gedrukt wordt. Hij erkent gaarne, dat er van de vrijdommen van de accijnsen op de brandstoffen een vreeselijk misbruik wordt gemaakt, en dat er ten dezen ook ongelijkheid bestaat. Doch als men het stelsel van vrijdommen zou willen uitbreiden, dan zou het beter zijn de accijnsen af te schaffen. De minister acht het ondoelmatig, om op een oogenblik, dat men verlangt, dat de grondslagen van een belastingstelsel aan een naauwgezet onderzoek worden onderworpen, er een tijdelijke maatregel voor Limburg ten aanzien van de eene of andere belasting, worde genomen. Men heeft bij deze gelegenheid de gevolgen geschetst, die uit eenen passiven tegenstand in Limburg zouden kunnen voortvloeijen. De regering vreest die voorstellingen niet. De wet moet gehandhaafd blijven zoolang zij bestaat; in de eerste plaats moet er kracht aan de wet blijven. — Er zijn, betrekkelijk de afschaffing der leges reeds bepaalde voorstellen bij de regering aanhangig.

Het ontwerp is hoofdelijke omvrage gebragt, wordt *aangenomen* met 29 tegen 2 stemmen. *Tegen* de heeren *Beerenbroek* en *van Sasse van IJsselt.*

De voorzitter stelt voor over te gaan tot de benoeming van eene commissie, om in verband met die der Tweede Kamer, te regelen het onderwerp van het openbaar maken van het officiële verslag van de handelingen der beide Kamers. — Daartoe wordt besloten en die commissie wordt zamengesteld uit de heeren: *Gevers van Endegeest*, *Hoffman* en *Groeninx van Zoelen.*

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp wegens de heffing van provinciale opcenten in Friesland.

De heeren *van Nispen van Pannerden*, *Hoffman*, *de Jonge van Ellemeet* en *Martens van Sevenhoven* hebben hunne bezwaren tegen dat wets-ontwerp ontwikkeld, die voornamelijk daarin bestonden, dat in art. 1 gesproken wordt van 12 opcenten op de binnen de provincie Friesland geheven plaatselijke belasting op den wijn. Die plaatselijke belasting wordt niet overal voor gelijk bedrag geheven; zoodat men meende, dat de opcenten eenen ongelijken last zou den opleggen, hetgeen men in strijd oordeelde met art. 172 der grondwet.

De *minister van Finantiën* heeft erkend, dat de redactie van art. 1 van het ontwerp duidelijker had kunnen zijn, doch betoogd, dat, in verband met art. 2 der voordragt, er geen twijfel kon bestaan, dat hier eene gelijk werkende belasting wierd ingevoerd. Bovendien ook, in het vorige jaar had men gelijken weg bewandeld, zonder dat dit tot eenige ongelegenheid aanleiding gegeven had.

Bij stemming is het ontwerp *verworpen* met 20 tegen 10 stemmen. *Voor de heeren*: *Insinger*, *Diemont*, *Tonckens*, *Gevers van Endegeest*, *van Welderen Rengers*, *de Lek de Clercq*, *Lightenvelt*, *Cost Jordens*, *Verhey van den Boogaard* en *'t Hooft.*

Waarna de vergadering tot nadere bijeenroeping is gescheiden.

DRUKFEIL.

In de advertentie van den Notaris FRANCKEN, geplaatst in de courant van 29 dezer, staat: J. DAAMS, moet zijn J. DAANEN

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 20 tot en met 26 december.

Gehuwd: H. Stooter, 28 j., met C. M. Winterink, 24 j.

Bevallen: J. C. Sanders, geb. Kraaivanger, D. — J. Gerritsen, geb. Bloemekolk, D. — C. Noorman, geb. v. Straten, Z. — H. C. de Vos, geb. Dijkman, Z. — J. H. S. Brouwer, geb. Nieuwveld, D. — L. J. Ort, geb. Cohen, Z. — A. C. K. Mispelblom Beijer, geb. de Bas, D. — H. Hofmeijer, D.

Overleden: E. Steenbrekers, huisv. van H. Pijnappel, 56 j. — L. Rhon, 75 j. — L. J. van Eijsden, 21 m. — L. v. Gullik, 47 j. — J. F. Gulden, wed. van H. J. Mellink, 75 j. — J. Wonnink, wed. van H. Maatman, 85 j. — A. Egelink, 5 j. — J. N. de Bas, 59 j. — J. Lebbink, 8 j.

APELDOORN:

Van 21 tot en met 28 december.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: J. v. Dijk, geb. Siebelink, Z. — G. Buitenhuis, geb. Cloemink, D. — L. Schoep, geb. Rouwenhorst, D. — H. Modderkolk, geb. Put, Z. — H. Hoege, geb. Wolven, D. — G. Mulder, geb. Wouters v. d. Braak, Z. — B. Ploeg, geb. Beekman, D. — B. Mavessink, geb. Slot, D. — B. Pelgrom, geb. v. d. Belt, Z — E. Wassink, geb Wegerif, Z.

Overleden: E. Houtjes, 26 j. — M. Dekkers, wed. van G. Kramer, 75 j. — L. Eikendal, 3 w.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 31 dec. 2 El 0 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 20 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1,00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.